

మృతులు వినటం-దైవగ్రంథం, ప్రవచనాల వెలుగులో

మొదటి నుంచి చివరిదాకా మానవజీవితం మొత్తాన్ని మనం ఈ క్రింద పేర్కొనబడిన ఐదు దశలుగా వర్గీకరించగలం.

1) ఆత్మల లోకం: అల్లాహ్ ఆదం అలైహిస్సలామ్ ను పుట్టించిన తర్వాత ఆయన వీపునుంచి ప్రళయంవరకూ రానున్న ఆయన సంతానం ఆత్మలను పుట్టించాడు. వాటికి ఆలోచించే, మాట్లాడేశక్తిని ప్రసాదించి వాటి చేత తాను విశ్వమంతటికీ ఏకైక ప్రభువు అన్న ఒప్పుకోలును ఈ మాటల్లో ఒప్పించాడు. వారిని 'అలస్తు బిరబ్బికుమ్' (నేను మీ ప్రభువును కానా!) అని అడిగాడు. దానికి ఆత్మలన్నీ "బలా (ఎందుకు కారు! మీరే మా ప్రభువు)" అని సమాధానమిచ్చారు.³ ఈ ఆత్మలోకం నుంచే మానవ జీవిత ప్రయాణం మొదలవుతుంది.

2) మాతృ గర్భలోకం: మాతృగర్భంలో ఆత్మతోపాటు మనిషి దేహనిర్మాణం కూడా జరుగుతుంది. ఈ లోకంలో మనిషి ఇంచుమించు తొమ్మిది నెలలపాటు ఉంటాడు.

1) ఇర్వాదుస్సాలికిన్-మొదటి భాగం-మౌలానా ముహమ్మద్ అక్రమ్-20వ పుట.

2) రిసాలా అహకాము ఖుబూరిల్ మూమినీన్-రెండో సంపుటి-243వ పుట.

3) మరిన్ని వివరాలకు ఆరాఫ్ సూరా 172వ సూక్తి చూడండి.

అల్లాహ్ దివ్యఖుర్ఆన్‌లో అక్కడక్కడా కొన్నిచోట్ల మాతృగర్భంలో మనిషి పుట్టుక పరిణామ దశలను గురించి వివరించాడు. ఒకచోట ఇలా సెలవిచ్చాడు:

మానవుని తల్లి ఎంతో శ్రమకోర్చి అతన్ని తన గర్భంలో పెట్టుకొని మోసింది. ఎంతో శ్రమకోర్చి అతన్ని కన్నది. (అహ్‌ఖాఫ్ సూరా. 15వ సూక్తి) మనిషి జీవిత ప్రయాణంలో ఇది రెండవ దశ. ★

3) జీవలోకం: జీవిత ప్రయాణంలో మూడోదశ ఇది. ఇందులో ఓ సంక్లిష్ట కాలంపాటు మనిషి జీవించి ఉంటాడు. “నా సమాజంలోని ప్రజల వయస్సులు అరవై-డెబ్బై ఏళ్ల మధ్యన ఉంటాయి” అని దైవప్రవక్త (సల్లం) ప్రవచించారు (తిర్మిజీ). ఇంచుమించు ఇంతకాలమే మానవులు ఈ ప్రపంచంలో జీవించి ఉంటారు. ఆ తర్వాత తమ ప్రయాణంలోని తర్వాతి దశకు బయలుదేరుతారు.

4) సమాధి లోకం: మన ఈ ప్రయాణంలో సమాధిలోకం (జీవలోకంతో పోల్చుకుంటే) చాలా పెద్ద దశ. ఆదం అలైహిస్సలామ్ నుంచి నేటివరకు దాదాపు ఆరువేల సంవత్సరాల కాలం గడిచిందని చెబుతారు (నిజమేమిటో అల్లాహ్‌కే తెలుసు). చనిపోయిన వారు తమసమాధుల్లో పడి ఉన్నారు. వారి ప్రయాణం కొనసాగుతోంది. ఎప్పటి వరకు కొనసాగుతుందో తెలీదు. సమయం వచ్చినప్పుడు మనలోని ప్రతి ఒక్కడూ ఈ సమాధిలోక ప్రయాణ బృందంలోకి చేరుకుంటూ ఉంటాడు. ఈ ప్రయాణం ప్రళయం వరకూ కొనసాగుతుంది.

5) పరలోకం: ఇది మన ప్రయాణానికి అంతిమగమ్యం. ఇందులో మనిషి తన ప్రాపంచిక దేహం, ప్రాణాలతో సహా బతికించబడతాడు. అతను చేసిన మంచి చెడుల విచారణ జరుగుతుంది. ఆ తర్వాత ప్రజలు తమ తమ వాస్తవ నివాసస్థలాల్లో అంటే.... స్వర్గం లేక నరకంలో.... శాశ్వతంగా నివాసముంటారు.

పైన పేర్కొనబడిన ఐదు దశలను శ్రద్ధగా పరిశీలిస్తే బోధపడేదేమిటంటే-ప్రతి దశలోని పరిస్థితులు రెండోదశకు పూర్తిగా భిన్నంగా ఉంటాయి. ఉదా: మొదటి దశ అనగా ఆత్మలలోకంలో అల్లాహ్ ఆత్మలన్నిటినీ ‘నేను మీ ప్రభువును కానా?’ అని అడిగాడు. ఆత్మలు విన్నాయి, ఆలోచించాయి, అర్థం చేసుకున్నాయి. ఆ తర్వాత “ఎందుకు కాదు!” అని బదులిచ్చాయి. అయితే ఆత్మలలోకంలో వినటం, ఆలోచించటం, మాట్లాడటం ఈ ప్రపంచంలో వినటం, మాట్లాడటం ఈ భౌతికలోకంలో మాట్లాడటం, ఆలోచించటం, వినటానికి భిన్నంగానే ఉంటుంది. ఆత్మలలోకంలో ఆత్మలు వింటాయని, ఆలోచిస్తాయని, మాట్లాడతాయని మనం నమ్ముతాం. అయితే దాని స్వభావం మాత్రం కేవలం అల్లాహ్‌కు మాత్రమే తెలుసు.

★ మరిన్ని వివరాల కోసం చూడండి. నహ్ల సూరా 78వ సూక్తి, మూమినూన్ సూరా 14వ సూక్తి, లుఖ్‌మాన్ సూరా 14వ సూక్తి మొదలగునవి.

సమాధి సంగతులు

ఇప్పుడు రెండో దశ (అనగా మాతృగర్భలోకం) ను గమనించండి. ఇందులో మనిషి దేహనిర్మాణం జరుగుతుంది. ఆత్మ-దేహం రెండూ కలుస్తాయి. హృదయం, మెదడు, కళ్లు, ముక్కు, చెవులు అన్నీ తయారవుతాయి. కాని గర్భలోకం బయటిలోకానికి ఎంత భిన్నంగా ఉంటుందంటే మాతృగర్భంలో ఉన్న పిల్లవాడితో “కొంతకాలం తర్వాత నువ్వు ఒక లోకంలోకి రాబోతున్నావు. అక్కడ వేలమైళ్ల ఎత్తైన, అత్యంత విశాలమైన ఆకాశం ఉంది. కనుచూపుమేరకు పరువబడి ఉన్న నేల ఉంది. భూమికంటే పెద్దదైన భగభగమండే ఓ అగ్నిగోళం... సూర్యుడు.... ప్రతిరోజూ ఆకాశంలోని ఒక దిక్కునుంచి ఉదయించి ప్రపంచమంతటినీ వెలిగిస్తూ కొన్ని గంటల తర్వాత రెండో దిక్కున అస్తమిస్తాడు. దాంతో ప్రపంచమంతా చీకటి ఆవరిస్తుంది. రాత్రిపూట ఆకాశాన ఓ అందమైన ధగధగమెరిసే చంద్రుడు ఉదయిస్తాడు. దాంతోపాటు కోట్లాది చిన్న చిన్న నక్షత్రాలు మిణుకుమిణుకుమంటూ ప్రకాశిస్తూ ఉంటాయి” అని చెబితే అతి చిన్న మాతృగర్భలోకంలో నివసిస్తున్న ఆ చిన్ని మనిషి ఆ వాస్తవాలు నిజమని ఒప్పుకోగలడా? చెప్పండి!

నిజం చెప్పాలంటే మాతృగర్భపు అతి చిన్న లోకంలో ఉంటూ ఈ భౌతిక ప్రపంచ వాస్తవాలను గ్రహించటం అసలు సాధ్యమే కాదు. మనిషి యొక్క ఈ స్థితిని అల్లాహ్ దివ్యఖుర్ఆన్‌లో కొన్ని మాటల్లో చాలా చక్కగా సమీక్షించాడు. అల్లాహ్ ఇలా సెలవిచ్చాడు:

﴿وَاللّٰهُ اَعْرَجَكُمْ مِنْ بُطُونِ اُمَّهَاتِكُمْ لَا تَعْلَمُونَ شَيْئًا﴾

“అల్లాహ్ మిమ్మల్ని మీ మాతృగర్భాల నుంచి మీరు ఏమీ ఎరుగని స్థితిలో ఉండగా బయటికి తీశాడు.” (నహ్లా సూరా 78వ సూక్తి).

ఇప్పుడు నాల్గోదశ అనగా సమాధిలోకాన్ని గమనించండి. సమాధిలోకం గురించి దైవగ్రంథం, దైవప్రవక్త హదీసుల ద్వారా మనకు బోధపడే వాస్తవాలు క్రింద పేర్కొనబడ్డాయి.

1) మృతులు మాట్లాడతారు: దైవప్రవక్త (సల్లం) ఇలా ప్రవచించారు: మరణానంతరం మంచి మనిషి మృతదేహం తన ఇంటివారితో “నన్ను త్వరగా తీసుకెళ్ళండి, నన్నుత్వరగా తీసుకెళ్ళండి” అని అంటుంది. అదే చెడ్డవాడి మృతదేహమయితే “అయ్యో! నా పాడుగాను నన్ను ఎక్కడికి తీసుకెళ్తున్నారు” అని అంటుంది (బుఖారీ). పై హదీసు ద్వారా మరణానంతరం మృతదేహం మాట్లాడగలదనే విషయం రుజువు అవుతోంది. ముంకిర్ నకీర్ దూతలు అడిగే ప్రశ్నలకు మంచిమనిషి తనకు దేవునిపై, దైవప్రవక్తపై విశ్వాసం ఉందని సాక్ష్యం పలుకుతాడు. అదే అవిశ్వాసో లేక కపటో అయితే “అయ్యో! అయ్యో! నాకేం తెలీదు” అని వాపోతాడు. (బుఖారీ, అబూదావూద్ వగైరా).

పై హదీసుల ద్వారా మృతులు మాట్లాడతారనే విషయంతోపాటు మాట్లాడే ఈ గుణానికి ఒకరి మంచితనంతో, ఒకరి దైవప్రియత్వంతో ఎలాంటి సంబంధం ఉండదనీ, మృతుడు విశ్వాసి అయినా, అవిశ్వాసి అయినా మంచివాడయినా చెడ్డవాడయినా ప్రతి ఒక్కరూ మాట్లాడగలరని రుజువు అవుతోంది.

2) మృతులు వింటారు: దైవప్రవక్త (సల్లం) ఇలా ప్రవచించారు: (విశ్వాసి లేక అవిశ్వాసి అయిన) దాసుడు సమాధిలో ఖననం చేయబడిన తర్వాత తన దగ్గరినుంచి తిరిగి వెళుతున్నవారి చెప్పల శబ్దం వింటాడు (ముస్లిం).

సమాధిలో ముంకిర్ నకీర్ అడిగే ప్రశ్నలు మృతుడు వింటాడు. తన విశ్వాసం ప్రకారం దానికి సమాధానం కూడా ఇస్తాడు. (74వ అంశం క్రింది హదీసు చూడండి).

బద్ర్ యుద్ధానంతరం దైవప్రవక్త (సల్లం) యుద్ధంలో హతులైన అవిశ్వాసులను ఉద్దేశించి ఇలా అన్నారు: “మీ ప్రభువు మీతో చేసిన వాగ్దానం నిజమయిందా? నా ప్రభువు నాకు చేసిన వాగ్దానం మాత్రం నిజమయింది” అని అన్నారు. అది విని ఉమర్(రజి) సందేహపడుతూ “దైవప్రవక్తా! వీళ్లు చచ్చిపోయారు కదా! వీరు వినగలరా? జవాబు చెప్పగలరా?” అని అడిగారు. అందుకు దైవప్రవక్త (సల్లం) “ఎవరి చేతిలోనయితే నా ప్రాణముందో ఆయన సాక్షిగా చెబుతున్నాను. నేను వారితో చెప్పే మాటలు మీరు వారి కన్నా ఎక్కువేమీ వినలేరు. కాకపోతే వీరు (మీలాగా) సమాధానం పలకలేరు అంతే ” అని చెప్పారు (ముస్లిం).

ఈ హదీసుల ద్వారా కూడా మృతులు వింటారని బోధపడుతోంది. అంతేకాదు, మృతులు మాట్లాడటం దేవుని పట్ల వారికున్న ప్రేమకో లేక వారి మంచితనానికో నిదర్శనం కాదు. ప్రతి మృతుడు, అతను విశ్వాసి అయినా, అవిశ్వాసి అయినా మంచివాడయినా చెడ్డవాడయినా వింటాడు.

3) మృతులు చూస్తారు: దైవప్రవక్త (సల్లం) ఇలా ప్రవచించారు: సమాధిలో ముంకిర్ నకీర్ అడిగే ప్రశ్నలకు సరైన సమాధానాలు చెప్పి విజయం సాధించిన విశ్వాసికి ముందు నరకం చూపెట్టబడుతుంది. తర్వాత స్వర్గంలోని అతని నివాసం చూపెట్టబడుతుంది. అలాగే విఫలుడైన అవిశ్వాసికి ముందు స్వర్గం చూపెట్టబడుతుంది. ఆ తర్వాత నరకం, నరకంలో అతని నివాసం చూపెట్టబడుతుంది. (అహ్మద్, అబూదావూద్ వగైరా) దీని ద్వారా మృతుడు విశ్వాసి అయినా అవిశ్వాసి అయినా అందరూ చూడగల్గుతారు.

4) మృతులు లేస్తారు, కూర్చుంటారు: దైవప్రవక్త (సల్లం) ఇలా ప్రవచించారు: ముంకిర్ నకీర్ దూతలు సమాధిలోకి వచ్చి మృతుణ్ణి (లేపి) కూర్చోబెడతారు. (బుఖారీ, ముస్లిం, అహ్మద్ వగైరా)

5) మృతులు క్షోభను, ఆనందాన్ని అనుభవిస్తారు: దైవప్రవక్త (సల్లం) ఇలా ప్రవచించారు:

(సమాధిలో) ముంకిర్ నకీర్ దూతలు అవిశ్వాసిని లేపినప్పుడు అతను తీవ్ర భయాందోళనలకు గురై ఉంటాడు. అదే విశ్వాసి అయితే ఎలాంటి భయాందోళనలు లేకుండా (ప్రశాంతంగా) లేచి కూర్చుంటాడు (అహ్మద్). దైవప్రవక్త (సల్లం) ఇలా కూడా చెప్పారు: నరకంలో తన నివాసం చూసుకున్న తర్వాత అవిశ్వాసికి దుఃఖం, పశ్చాత్తాపం మరింత పెరిగిపోతుంది. మరోవైపు స్వర్గంలో తన నివాసం చూసుకొని విశ్వాసి ఆనందం, మధురానుభూతులు మరింత పెరిగిపోతాయి.

(తబ్రానీ, ఇబ్నె హిబ్బాన్, హాకిమ్)

6) మృతులు కోరుతారు, కాంక్షిస్తారు: దైవప్రవక్త (సల్లం) ఈ విధంగా ప్రవచించారు: “సమాధిలో విశ్వాసికి స్వర్గదర్శనం చేయించినప్పుడు అతను “నన్ను కాస్త వదలండి. ఈ శుభవార్త మా ఇంటివారికి తెలియజేసి వస్తాను” అని కోరుతాడు. మరొక హదీసులో ఇలా ఉంది: విశ్వాసి “ప్రభూ! ప్రళయాన్ని త్వరగా నెలకొల్పు” అని కోరుకోగా అవిశ్వాసి “ప్రభూ! ప్రళయాన్ని నెలకొల్పమకు” అని కోరుకుంటాడు. (అహ్మద్, అబూదావూద్) పై హదీసుల ద్వారా మృతులు కాంక్షిస్తారని, కోరుకుంటారని రుజువు అవుతోంది.

7) మృతులు నిద్రపోతారు, మేల్కొంటారు: దైవప్రవక్త (సల్లం) ఈ విధంగా ప్రవచించారు: సమాధిలో ప్రశ్నోత్తరాలు జరిగిన తర్వాత విశ్వాసితో “నూతన వధువుని ఆమె ఇంటివారిలో ఆమెకు అత్యంత ప్రియుడైన వాడు (భర్త) తప్ప మరెవరూ లేపరు. నువ్వు ఆ విధంగా నిద్రపో” అని చెప్పటం జరుగుతుంది (తిర్మిజీ). దీని ద్వారా మృతులు నిద్రపోతారని, ప్రళయదినాన మేల్కొంటారని రుజువు అవుతోంది.

8) మృతులు గుర్తుపడతారు: దైవప్రవక్త (సల్లం) ఇలా చెప్పారు: సమాధిలో విశ్వాసి దగ్గరికి ఒక అందమైన వ్యక్తి అందమైన దుస్తులు ధరించి మంచి సువాసనలు పూసుకొని వస్తాడు. వచ్చి విశ్వాసికి మంచి పరిణామం ఎదురుకాబోతుందని శుభవార్త అందజేస్తాడు. విశ్వాసి “నీ ముఖం ఎంత అందంగా ఉంది? నువ్వు శుభశ్రేయాలు తీసుకొని వచ్చావు. అసలు ఎవరు నువ్వు?” అని అడుగుతాడు. దానికతను “నీ సదాచరణను” అని సమాధానం పలుకుతాడు. అవిశ్వాసి దగ్గరికి ఒక కురూపి దుర్గంధవస్త్రాలు ధరించి వస్తాడు. అతని దగ్గర దుర్వాసన వస్తూ ఉంటుంది. అతనిచ్చి అవిశ్వాసితో “నీకు దుష్పరిణామ శుభవార్త! నీకు వాగ్దానం చేయబడినీ రోజే ఇది” అని అంటాడు. దానికి అవిశ్వాసి “ఒరేయ్ కురూపీ! నువ్వు అశుభం తీసుకొని వచ్చావు. అసలు ఎవరు నువ్వు” అని అడుగుతాడు. దానికతను “నేను నీ దురాచరణను” అని చెబుతాడు. (అహ్మద్, అబూదావూద్) ఈ హదీసుల ద్వారా మృతులు గుర్తుపడతారని అర్థమవుతోంది.

9) మృతులు అరుస్తారు, కేకలు పెడతారు: దైవప్రవక్త (సల్లం) ఇలా ప్రబోధించారు:

సమాధిలో అవిశ్వాసిని శిక్షించటం కోసం గుడ్డి, చెవిటి దూత (లేక దూతలు) నియమించబడతారు. వారు అతన్ని ఇనుపగదలతో మోదుతుంటారు. దాంతో అతను చాలా భయంకరంగా అరుస్తాడు. కేకలు పెడతాడు. అవిశ్వాసి అరుపులు, కేకలు జిన్నాతులు, మానవులు తప్ప సృష్టిలోని ప్రతి జీవి వింటుంది (అహ్మద్, అబూదావూద్). ఈ హదీసు ద్వారా మృతులు అరిచికేకలు కూడా పెడతాయని బోధపడుతోంది.

10) మంచిమృతులు సజీవంగానే ఉన్నారు. తింటూ తాగుతూ ఉంటారు: అల్లాహ్ ఇలా సెలవిచ్చాడు:

﴿لَا تَحْسَبَنَّ الْمَيِّتَ قَدْ فَتَرَ فِيهِ سَبِيلَ اللَّهِ الْإِنَّمَا يَحْسَبُ أَنَّكَ تَعْلَمُ مَا فِي بَلَدِهِمْ﴾

అల్లాహ్ మార్గంలో హతులైనవారిని మృతులుగా భావించకండి. వారు (సమాధి లోకంలో) సజీవంగానే ఉన్నారు. తమ ప్రభువు దగ్గర జీవితను పొందుతున్నారు.

(అలిఇబ్రాహీమ్ సూరా, 169వ సూక్తి)

పైన పేర్కొనబడిన దివ్యఖుర్ఆన్ సూక్తులు, దైవప్రవక్త హదీసుల ద్వారా సృష్టమయ్యేదేమిటంటే సమాధిలోక జీవితం ఒక పరిపూర్ణ జీవితం. అందులో మృతుడు తింటాడు, తాగుతాడు, వింటాడు, మాట్లాడతాడు, చూస్తాడు గుర్తుపడతాడు, ఆలోచిస్తాడు, అర్థం చేసుకుంటాడు, ఆనందాన్ని సంతోషాన్ని అనుభవిస్తాడు, ఏడుస్తాడు, మొత్తుకుంటాడు, అరుస్తాడు, కేకలు పెడతాడు. కాని సమాధిలోకంలో మృతుని వినికీడి ఇహలోక వినికీడి కన్నా భిన్నమైనది. సమాధి లోకంలో మృతుడు మాట్లాడటం ఇహలోకంలో మాట్లాడటం కన్నా భిన్నమైనది. సమాధిలోకంలో మృతుడు చూసి గుర్తుపట్టటం ఇహలోకంలో మాట్లాడటం కన్నా భిన్నమైనది. సమాధిలోకంలో మృతుని తినటం తాగటం ఇహలోకంలో తినటం తాగటం కన్నా భిన్నమైనది. సమాధిలోకంలో మృతుడు ఆలోచించటం, అర్థం చేసుకోవటం ఇహలోకంలో ఆలోచించటం, అర్థం చేసుకోవటం కన్నా భిన్నమైనది. సమాధిలోకంలో మృతుడు ఆనందాన్ని సంతోషాన్ని అనుభవించటం. ఇహలోకంలో ఆనందాన్ని, సంతోషాన్ని అనుభవించటం కంటే భిన్నమైనది. సమాధిలోకంలో అవిశ్వాసమృతుడు దుఃఖాన్ని, పశ్చాత్తాపాన్ని అనుభవించటం ఇహలోకంలో దుఃఖాన్ని, పశ్చాత్తాపాన్ని అనుభవించటం కంటే భిన్నమైనది. సమాధిలోకంలో మృతుడు ఏడ్వటం, మొత్తుకోవటం, అరచి కేకలు పెట్టటం ఇహలోకంలో ఏడ్వటం మొత్తుకోవటం, అరచికేకలు పెట్టటం కంటే భిన్నమైనది. వాటిని ఈ రోజు మనం ఈ భౌతిక ప్రపంచంలో ఉండి అర్థం చేసుకోలేము. వాస్తవం ఏమిటంటే ఏ విధంగానయితే ఆత్మలలోకపు పరిస్థితులను అర్థం చేసుకోవటం మనకు అసాధ్యమో లేక మాతృగర్భంలో పెరిగే శిశువుకి మన ఈ భౌతిక ప్రపంచ పరిస్థితులను గ్రహించటం

ఏ విధంగానయితే అసాధ్యమో అదేవిధంగా మనం ఈ భౌతిక ప్రపంచంలో ఉంటూ సమాధిలోకపు పరిస్థితులను అర్థం చేసుకోవటం, వాటిని గ్రహించటం మనకు అసాధ్యం. దివ్యఖుర్ఆన్ ఈ అభిప్రాయాన్ని, ఈ భావనను చాలా స్పష్టమైన మాటల్లో బలపరిచింది.

﴿وَلَا تَقُولُوا لِمَن يُقْتَلُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَمْوَاتٌ بَلْ أَحْيَاءٌ وَلَكِن لَّا تَعْلَمُونَ﴾

అల్లాహ్ మార్గంలో హతులైనవారిని మృతులు అని అనకండి. వారు (సమాధి లోకంలో) సజీవంగా ఉన్నారు. కాని (వారి జీవితాన్ని మీరు అర్థం చేసుకోలేరు). (బఖరా సూరా 154వ సూక్తి).

దేవుని ఈ స్పష్టమైన సూక్తి తెలిసిన తర్వాత కూడా ఎవరయితే తాము సమాధి లోక జీవితాన్ని అర్థం చేసుకోగలమనీ, మృతులు ఇహలోకంలో విన్నట్లే వింటారు. ఇహలోకంలో మాట్లాడినట్లే మాట్లాడతారు, ఇహలోకంలో తిన్నట్లే తింటారు అన్న సంగతి తమకు తెలుసని మొండివాదన చేస్తారో వారి ఈ అభిప్రాయం బుద్ధిరీత్యా సరైనది కాకపోవటమే కాదు. వారు పైన పేర్కొనబడిన దివ్యఖుర్ఆన్ సూక్తిలోని “మీరు అర్థం చేసుకోలేరు” అన్న వాక్యాన్ని కూడా ధిక్కరిస్తున్నారు.

అసలు మృతులు (మనలాగే) వింటారని నమ్మేవారినే అడుగుదాం. ఏమండి సమాధి లోకంలో ప్రతి మృతుడూ (అతను ముస్లిం అయినా కాఫిర్ అయినా, మంచివాడయినా చెడ్డవాడయినా, వలీ అయినా కాకపోయినా) వింటాడనీ, మాట్లాడతాడనీ, చూస్తాడనీ, గుర్తుపడతాడనీ, విశ్వాసి అయితే సంతోషాన్ని ఆనందాన్ని అనుభవిస్తాడనీ, ప్రళయం నెలకొనాలని కోరుకుంటారనీ రుజువు ఉండగా మీరు ఎప్పుడూ వలీల వినికెడి గురించే మాట్లాడతారెందుకు? వలీలు కాని వారి వినికెడి మాటే ఎత్తరు. రెండో ప్రశ్న ఏమిటంటే - మీరు ఎప్పుడూ వలీలు ‘వింటారనే’ విషయం గురించి మాత్రమే చర్చిస్తారు. వారి ఇతర పనులు అనగా మాట్లాడటం, చూడటం, గుర్తుపట్టడం, ఆనందాన్ని సంతోషాన్ని అనుభవించటం తినటం త్రాగటం ఇతర పనులు చేయటం గురించి చర్చించుకోరు ఎందుకనీ?

కారణం తెలుస్తూనే ఉంది. ఔలియాలు, పుణ్యాత్ములు సమాధుల్లో వింటారనే నమ్మకాన్ని ఆధారంగా చేసుకుని వారి సమాధుల దగ్గర హాజరుపలకటం, అవసరాలు తీర్చమని కోరటం, కోరికలు కోరటం, కష్టాల్లో, బాధల్లో వారిని మొరెపట్టుకోవటం, వారిచేత క్షమాభిక్ష పెట్టించుకోవటం మొదలగు పనులన్నీ చేయవచ్చనే నమ్మకం ప్రతిపాదించబడుతుంది. ఆ తర్వాత ఆ నమ్మకం ఆధారంగానే ప్రజలనుంచి కానుకలు, నజరానాలు వసూలు చేస్తారు. సమాధి జీవితంలో మృతులు వినటమే కాదు, మాట్లాడతారు, చూస్తారు, గుర్తుపడతారు, తింటారు తాగుతారు, ఆనందం, సంతోషాలు అనుభవిస్తారు, కాని ఇదంతా ప్రపంచ జీవితంలో లాగా ఉండదు.

సమాధి సంగతులు

54

అది ఈ లోకానికి పూర్తిగా భిన్నంగా ఉంటుంది అని ప్రజలకు నిజం చెప్పేస్తే ఫలితంగా మరాల వ్యాపారమంతా కుప్పకూలిపోతుంది. సమాధుల అందాలు, అక్కడి కచేరీలు, సమావేశాలు పాడుబడిపోతాయి. దర్గాలకు భారీమొత్తంలో ప్రభుత్వం ఇచ్చే వేతనాలు, గ్రాంట్లు ఆగిపోతాయి. సామాన్య మానవుల్లాగా 'సజ్జాదానషీన్' 'గద్దీనషీన్' 'మఖ్దూమ్' 'దర్వేష్' 'ముజావర్' మొదలగు కుహనా పూజారులందరూ పొట్టకూటి కోసం కష్టపడి పనిచేయాల్సి వస్తుంది. ఆ బాధ, ఆ కష్టం కావాలని ఎవరు కొని తెచ్చుకుంటారండీ?!